

شیوع عفونت‌های بیمارستانی در بیماران سوختگی: یک تجربه شش ساله از شمال ایران

Pejman Hassanpoor¹, Mahsa Salimi², Mohammadreza Mobayen², Ezat Hesni^{2*}

¹Department of Microbiology, Faculty of Basic Sciences, Rouzbahan Institute of Higher Education, Sari, Iran

²Burn and Regenerative Medicine Research Center, Guilan University of Medical Sciences, Rasht, Iran

چکیده

آسیب‌های سوختگی یکی از مشکلات عمده سلامت عمومی، به‌ویژه در کشورهای با درآمد کم و متوسط، محسوب می‌شوند؛ جایی که عفونت‌های بیمارستانی (HAIs) از علل اصلی مرگ‌ومیر و عوارض هستند. بیماران سوختگی به دلیل از دست دادن سد پوستی، سرکوب سیستم ایمنی، بستری طولانی مدت و انجام مداخلات تهاجمی آسیب‌پذیرند. این مطالعه با هدف تعیین شیوع شش ساله عفونت‌های بیمارستانی در بیماران سوختگی بستری در یک مرکز فوق تخصصی سوانح سوختگی انجام شد. در این مطالعه مقطعی گذشته‌نگر، تمام بیماران سوختگی بستری شده در بیمارستان ولایت رشت، شمال ایران، بین مارس ۲۰۱۸ تا مارس ۲۰۲۳ که بیش از ۴۸ ساعت بستری بودند، بررسی شدند. داده‌های جمعیت‌شناختی، بالینی، میکروبیولوژیکی و پیامدهای بیماران از پرونده‌های بیمارستانی استخراج گردید. در مجموع، ۱۰۹۸ مورد عفونت بیمارستانی ثبت شد که معادل شیوع ۳.۷٪ بود. میانگین سنی بیماران آلوده 39.4 ± 20.7 سال و ۷۴.۱٪ آنان مرد بودند. عفونت‌های پوست و بافت نرم بیشترین شیوع (۸۹٪) را داشتند و پس از آن پنومونی مرتبط با ونتیلاتور (VAP) (۵٪)، عفونت‌های خونی (۴.۱٪) و عفونت‌های دستگاه ادراری (۱.۵٪) قرار داشتند. گونه‌های *Pseudomonas* (۳۳.۱٪) و *Klebsiella* (۱۴.۱٪) پاتوژن‌های اصلی بودند. مرگ‌ومیر در ۲۹٪ از بیماران آلوده رخ داد که بالاترین میزان در میان موارد VAP (۸۰٪) مشاهده شد. سوختگی با سطح درگیری کلی بدن (TBSA) به میزان بیش از ۳۰٪ و سن بالا به‌طور معنی‌داری با افزایش مرگ‌ومیر مرتبط بودند. نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که عفونت‌های بیمارستانی همچنان از عوارض جدی در بیماران سوختگی هستند؛ به‌ویژه گونه‌های *Pseudomonas* به‌عنوان پاتوژن غالب و VAP به‌عنوان مهم‌ترین عامل خطر مرگ‌ومیر شناخته می‌شوند. بنابراین، اجرای استراتژی‌های هدفمند کنترل عفونت، ارتقای تشخیص میکروبیولوژیکال و مداخلات متمرکز بر بیماران با TBSA بالا برای بهبود پیامدها در مراکز درمان سوختگی حیاتی است.

کلیدواژه‌ها: زخم سوختگی، عفونت‌های بیمارستانی، پاتوژن باکتریایی، ذات‌الریه، مرگ و میر

*Corresponding authors:

Ezat Hesni, MD

Address: Burn and Regenerative Medicine Research Center, Velayat Hospital, Rasht, Iran

Tel: +98 13 33211460

Email: ezathesni@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0003-4420-1843>

Received: 12 Aug 2025

Accepted: 19 Sep 2025